

<https://doi.org/10.26565/2786-5312-2025-102-16>
УДК: 378.016:811]:004.77

С. Б. Шелудченко

кандидат філологічних наук, доцент кафедри практики англійської мови, Волинський національний університет імені Лесі Українки, e-mail: sheludchenko@vnu.edu.ua; ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-5998-1531>; GOOGLE SCHOLAR: <https://scholar.google.com/citations?user=1xKQVH4K5xcC&hl=uk&authuser=1>; RESEARCH GATE: <https://www.researchgate.net/scientific-contributions/Svitlana-Sheludchenko-2239150619>

А. М. П. Караїм

здобувачка освіти факультету іноземної філології, Волинський національний університет імені Лесі Українки, e-mail: karaim.annamariia2024@vnu.edu.ua; ORCID: <https://orcid.org/0009-0003-1593-5060>; GOOGLE SCHOLAR: <https://scholar.google.com/citations?hl=uk&user=qvQvEsAAAAJ>; RESEARCH GATE: <https://www.researchgate.net/profile/Anna-Mariia-Karaim>

РОЗВИТОК МОВНИХ ТА МОВЛЕННЄВИХ КОМПЕТЕНЦІЙ ПРИ НАВЧАННІ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ ЗАСОБАМИ ЦИФРОВИХ РЕСУРСІВ ДЛЯ ЧИТАННЯ STORYWEAVER, PROJECT GUTENBERG, MANYBOOKS

Актуальність. У статті досліджено потенціал цифрових платформ *StoryWeaver*, *Project Gutenberg* та *ManyBooks* як засобів формування та розвитку мовних і мовленнєвих компетенцій у процесі навчання іноземної мови. В умовах цифровізації освіти все більшої популярності набувають онлайн-ресурси, що забезпечують вільний доступ до різноманітних текстів для читання мовою оригіналу. Зазначені платформи містять велику кількість текстових матеріалів різних жанрів, рівнів складності та тематик, що дозволяє ефективно адаптувати їх до потреб здобувачів освіти з різним рівнем мовної підготовки. **Мета дослідження** – проаналізувати потенціал цифрових ресурсів для читання *StoryWeaver*, *Project Gutenberg*, *ManyBooks* у розвитку мовних та мовленнєвих компетенцій при навчанні іноземної мови.

Результати дослідження. У ході дослідження проаналізовано можливості використання цих ресурсів як дидактичного інструменту, що сприяє розширенню словникового запасу, вдосконаленню граматичних навичок, покращенню вмінь читання та перекладу, а також розвитку критичного й креативного мислення. Автори підкреслюють важливість роботи з оригінальними або максимально наближеними до реального мовлення текстами, оскільки такі матеріали дозволяють студентам краще зануритися в мовно-мовленнєве середовище, розуміти культурні контексти та особливості іншомовного дискурсу. Залучення цифрових платформ в освітній процес також стимулює мотивацію до самостійного навчання, підвищує активність здобувачів освіти та сприяє формуванню навичок саморегульованого навчання.

Окрему увагу приділено інтеграції зазначених онлайн-ресурсів у навчальний процес як елементу сучасної педагогічної стратегії. Розвідка демонструє приклади форм роботи з текстами, що можуть бути використані освітянами для формування різних компонентів мовної компетенції. Також проаналізовано переваги й виклики, пов'язані з використанням досліджуваних цифрових ресурсів в галузі освіти та педагогіки. Зроблено *висновок*, що платформи *StoryWeaver*, *Project Gutenberg* та *ManyBooks* є ефективним інструментом для підвищення якості мовно-мовленнєвої підготовки, сприяють створенню більш гнучкого та інклюзивного освітнього середовища й відкривають нові перспективи для навчання іноземних мов у цифрову епоху.

Ключові слова: іноземна мова, мовні та мовленнєві компетенції, навчання, цифрові ресурси, читання, *StoryWeaver*, *Project Gutenberg*, *ManyBooks*.

Як цитувати: Шелудченко, С., Караїм, А. М. (2025). Розвиток мовних та мовленнєвих компетенцій при навчанні іноземної мови засобами цифрових ресурсів для читання *StoryWeaver*, *Project Gutenberg*, *ManyBooks*. *Вісник ХНУ імені В. Н. Каразіна. Серія: Іноземна філологія. Методика викладання іноземних мов*, (102), 142-149.

<https://doi.org/10.26565/2786-5312-2025-102-16>

In cites: Sheludchenko, S., Karaim, A. M. (2025). Developing language and communication skills in foreign language learning via digital resources for reading (a Study of *Storyweaver*, *Project Gutenberg*, *Manybooks*). *The Journal of V. N. Karazin Kharkiv National University. Series: Foreign Philology. Methods of Foreign Language Teaching*, (102), 142-149.

<https://doi.org/10.26565/2786-5312-2025-102-16> (in Ukrainian)

1. ВСТУП

В умовах розвитку сучасних освітніх технологій значна увага приділяється використанню у навчальному процесі цифрових ресурсів. Вивчення іноземних мов потребує постійного вдосконалення методичних підходів, зокрема інтеграції цифрових технологій, що сприяють розвитку мовних та мовленнєвих компетенцій.

Актуальність цієї розвідки зумовлена необхідністю модернізації процесу навчання іноземних мов в умовах цифровізації освіти, що потребує впровадження інноваційних та доступних ресурсів, зокрема таких онлайн-платформ, як *StoryWeaver*, *Project Gutenberg* і *ManyBooks*. Ці ресурси забезпечують вільний доступ до великої кількості автентичних текстів різних жанрів, рівнів складності та тематик, що дозволяє ефективно адаптувати їх до потреб здобувачів освіти з різним рівнем мовної підготовки, сприяючи не лише формуванню лексичних і граматичних навичок, а й розвитку критичного мислення, здатності до самостійного навчання та мотивації до здобуття знань. Водночас, попри значний дидактичний потенціал, зазначені платформи поки що недостатньо інтегровані в освітню практику, що й визначає потребу в ґрунтовному науковому аналізі можливостей їх використання для підвищення ефективності мовної підготовки в контексті сучасних освітніх підходів.

Проблемам вивчення іноземних мов через використання цифрових ресурсів, присвячена низка праць українських та зарубіжних вчених. Автори Ю. Коробова та О. Лимарь досліджують використання онлайн-ресурсу *Project Gutenberg* з метою формування соціально-емоційної компетенції здобувачів при виконанні самостійної роботи з читання англійською мовою [3]. Черненко А. В. аналізує використання цифрових технологій під час навчання майбутніх учителів іноземних мов [6]. Шелудченко С. Б. та Хома Ю. В. висвітлюють роль онлайн ресурсів для вивчення англійської мови як засобу реалізації наскрізних компетенцій у ході реформування Нової української школи, водночас визначаючи найефективніші їх типи [5]. Сутність понять мовної та мовленнєвої компетенцій у психолінгвістичній проекції на методику навчання мови розкрито Волковою І. В. [2]. Особливостям розвитку мовних та мовленнєвих компетенцій через читання присвячено роботи Павловської Л. І., яка розглядає його як один із найефективніших методів вивчення іноземних мов, завдяки можливості засвоєння не лише лексики та граматики, а й розвитку комунікативної компетенції [4]. Роль тексту в навчанні іноземної мови висвітлює Горкун М. Г. [1].

Серед зарубіжних вчених, дослідженням використання цифрових технологій у навчанні іноземної мови приділено увагу в роботах Cui L. [7], Ling L., Ruizhen Z. [9], Manon Reiber-Kuijpers, Marijke Kral, Paulien Meijer [11], Ong C., Aryadoust V. [12]. Eun-Young

C. і Younghee Cheri L. висвітлюють особливості впливу на вивчення іноземної мови школярів молодшої та середньої ланки читання ілюстрованих книжок [8]. Saqib A. та Nianmin Y. на основі книжок бібліотеки *Project Gutenberg* вивчають етапи трансформування давньоанглійської мови у сучасну англійську, проаналізувавши 34 тис. книг різних авторів від XV до XIX ст. [14]. Однак недостатньо вивченими й потребуючими подальшого дослідження є особливості розвитку мовних та мовленнєвих компетенцій при навчанні іноземної мови засобами цифрових ресурсів для читання *StoryWeaver*, *Project Gutenberg* та *ManyBooks*.

Мета дослідження – проаналізувати потенціал цифрових ресурсів для читання *StoryWeaver*, *Project Gutenberg*, *ManyBooks* у розвитку мовних та мовленнєвих компетенцій при навчанні іноземної мови. Для досягнення мети необхідно вирішити такі завдання: проаналізувати наукові підходи до визначення понять «мовні компетенції» та «мовленнєві компетенції» у навчанні іноземної мови, дослідити можливості цифрових ресурсів для читання у формуванні мовних та мовленнєвих компетенцій, охарактеризувати функціональні особливості платформ *StoryWeaver*, *Project Gutenberg* та *ManyBooks*, визначити методичний потенціал зазначених платформ у розвитку мовних і мовленнєвих компетенцій, виявити переваги та недоліки застосування цих ресурсів у навчальному процесі.

Об'єктом дослідження є процес розвитку мовних та мовленнєвих компетенцій здобувачів освіти при навчанні іноземної мови засобами цифрових ресурсів для читання (*StoryWeaver*, *Project Gutenberg*, *ManyBooks*). Предмет дослідження – стратегії розвитку мовних та мовленнєвих компетенцій засобами цифрових ресурсів для читання *StoryWeaver*, *Project Gutenberg*, *ManyBooks* при навчанні іноземної мови. У дослідженні використано комплекс методів, що забезпечив всебічний аналіз потенціалу цифрових платформ *StoryWeaver*, *Project Gutenberg*, *ManyBooks* у формуванні мовних і мовленнєвих компетенцій. Теоретичний аналіз наукових джерел дозволив окреслити сучасні підходи до використання цифрових ресурсів у мовній освіті. Контент-аналіз платформ сприяв вивченню жанрового, тематичного та рівневого різноманіття текстів, а також їх відповідності освітнім потребам. Системний і порівняльний аналізи дали змогу оцінити дидактичний потенціал ресурсів, визначити їх переваги та недоліки. Метод узагальнення дозволив зробити відповідні висновки проведеного аналізу. Матеріалами дослідження слугували цифрові ресурси для читання *StoryWeaver*, *Project Gutenberg*, *ManyBooks*, а також праці вчених за тематикою розвідки.

2. РЕЗУЛЬТАТИ ДОСЛІДЖЕННЯ

Однією з ключових умов успішного навчання є формування навичок усвідомленого й вільного чи-

тання, що дає змогу здобувачам освіти збагачувати словниковий запас і покращувати розуміння мовних моделей. Літературні твори можуть зацікавити здобувачів освіти, підвищуючи їх мотивацію до навчання, а процес аналізу текстів допомагає вдосконалити письмові навички та оволодіти граматичними нормами. Особливо ефективним є використання популярних книг та адаптованих літературних творів, які дозволяють поступово ускладнювати рівень читання. Цей процес не лише сприяє мовному розвитку, а й має важливий емоційний та когнітивний вплив, стимулюючи інтелектуальне зростання та здатність до аналітичного мислення.

Розвиток мовних та мовленнєвих компетенцій виступає ключовим аспектом у процесі навчання іноземних мов. Під мовними компетенціями розуміємо сформовану в процесі навчання або особистої комунікації систему мовних знань і правил, достатніх для адекватного сприйняття буттєвих явищ суб'єктами мовлення. У свою чергу мовленнєву компетенцію трактують як здатність застосовувати мовну компетенцію на практиці, тобто ефективно користуватися мовою в усній або письмовій формі залежно від конкретної комунікативної ситуації [2].

StoryWeaver – це інтерактивна цифрова платформа, створена організацією *Pratham Books*, яка надає вільний доступ до великої кількості літературних матеріалів різними мовами [15]. Вона спрямована на розвиток навичок читання та перекладу, що робить її ефективним інструментом при навчанні іноземних мов. Платформа дозволяє користувачам читати книги різного рівня складності, перекладати тексти іншими мовами, створювати власні історії, а також ділитися контентом із широкою аудиторією. Таким чином, використання *StoryWeaver* сприяє формуванню таких мовних компетенцій, як розширення словникового запасу, розвиток навичок читання, формування письмових умінь та вдосконалення перекладу. Платформа дозволяє поступово збільшувати рівень складності текстів, що забезпечує ефективне засвоєння мовних правил. *StoryWeaver* орієнтована на дітей та дорослих, які прагнуть покращити знання іноземної мови. Основними перевагами платформи є безкоштовний доступ до великої кількості книг, можливість адаптації матеріалів до індивідуальних потреб, інтерактивний характер, що залучає користувачів, а також різноманітність текстів, що сприяє ефективному навчанню.

Представимо, як приклад, на платформі *StoryWeaver* текст *"Jadav and the Tree-Place"* із програми для читання, орієнтований на читачів третього (середнього) рівня з тематики 3 *"Inspiration and Ideas"*. В оповіданні йдеться про Джадава Паєнга, екологічного активіста, який самотужки посадив ліс. Після прочитання тексту здобувачам пропонуються ідеї для обговорення, зокрема, чи можливо одній людині посадити цілий ліс. За темою прочи-

таного, передбачено онлайн/аудиторну діяльність, наприклад, створити причинно-наслідковий ланцюжок, розповідаючи про дії Джадава та їх вплив на довкілля, а також різноманітні активності: вирощування насінини в домашніх умовах, висадка дерев, або інше із записом спостережень [15].

Таким чином, у процесі роботи з текстом *"Jadav and the Tree-Place"* здобувачі розвивають низку мовних і мовленнєвих компетенцій, необхідних для ефективного засвоєння іноземної мови. Зокрема, удосконалюється лінгвістична компетенція шляхом засвоєння нової лексики, пов'язаної з темами природи, екології, особистої відповідальності та активності. Текст містить мовні структури, характерні для опису подій і дій (наприклад, часові форми, умовні конструкції, пасивний стан), що сприяє закріпленню граматичних навичок у контексті. Водночас розвивається рецептивна мовленнєва компетентність: здобувачі навчаються читати з розумінням, виокремлювати головну думку, встановлювати причинно-наслідкові зв'язки між подіями та аналізувати мотиви вчинків персонажу. Продуктивна мовленнєва компетентність формується через виконання завдань, спрямованих на усне й письмове висловлення власної думки, аргументацію позиції, опис дій та їх наслідків. Обговорення змісту оповідання спонукає здобувачів до активного використання вивченої лексики та граматики у власному мовленні, а також до вдосконалення навичок монологічного й діалогічного мовлення. Таким чином, використання цього тексту у навчальному процесі сприяє цілісному розвитку мовної та мовленнєвої компетентності, формуючи здатність ефективно сприймати, аналізувати та відтворювати іншомовні висловлювання.

Водночас платформа має певні недоліки, зокрема обмежену кількість книг деякими мовами, відсутність контрольних тестів для оцінювання рівня засвоєння прочитаного та залежність від доступу до Інтернету.

Отже, загалом, *StoryWeaver* є ефективним ресурсом для навчання, оскільки дає змогу працювати над розвитком усіх мовних компетенцій у єдиному середовищі. Використання цієї платформи у процесі навчання іноземних мов сприяє покращенню розуміння текстів, розширенню словникового запасу та розвитку креативного мислення. Попри певні обмеження, її інтеграція в освітній процес може значно підвищити мотивацію до самостійного навчання та сприяти ефективному засвоєнню мовного матеріалу.

Project Gutenberg – це віртуальна бібліотека, що надає відкритий доступ до великої колекції книг у цифровому форматі [13]. Цей ресурс є корисним інструментом для вдосконалення навичок читання, розширення лексичного запасу та занурення у мовне середовище. Насамперед, платформа пропонує значний вибір літератури з різних галузей знань,

зокрема художніх творів, історичних праць, наукових досліджень, філософських трактатів і релігійних текстів.

Крім того, *Project Gutenberg* можна використувати як онлайн-інструмент для самостійного читання англійською мовою, що дозволяє здобувачам обирати книги відповідно до своїх інтересів. Це не лише підвищує мотивацію до читання, а й сприяє активнішому залученню до навчального процесу.

Необхідно зазначити, що можливість самостійного вибору літератури формує навички самоорганізації та сприяє розвитку самодисципліни [3]. Читання оригінальних текстів через *Project Gutenberg* сприяє кращому розумінню граматичних побудов, стилістичних засобів та мовних аспектів. Серед головних переваг платформи варто відзначити її безкоштовну доступність, широкий вибір літературних творів із розподілом за категоріями, підтримку різних форматів файлів, що дає змогу читати книги на будь-яких пристроях.

Зазначимо, що тут є доступ до щоденно оновленого переліку ста «найкращих електронних книг» та ста «найкращих авторів» за попередній день, за останні сім днів та за останні тридцять днів. Такий аналіз спонукає зацікавленість здобувачів до читання актуальних та цікавих для загалу матеріалів. Адже щоденно можна перевірити які відбуваються зміни у пріоритетах читачів, прочитати те, що викликало цікавість і тим самим через читання постійно розвивати свої мовні та мовленнєві компетенції.

Однак, ця віртуальна бібліотека має й окремі недоліки, зокрема, відсутність інтерактивних функцій та адаптаційних матеріалів для початківців.

Проте, в загальному, *Project Gutenberg* є цінним джерелом для опанування іноземних мов, адже надає змогу працювати з оригінальними або максимально наближеними до реального мовлення текстами та збагачувати мовну компетентність.

ManyBooks – платформа, яка надає безкоштовний доступ до великої колекції електронних книг різних жанрів та мов [10]. Вона пропонує користувачам доступ до тисяч книг, починаючи від класичної літератури та закінчуючи сучасними творами, які можна безкоштовно завантажити та читати на різних пристроях. *ManyBooks* у значній мірі орієнтована на користувачів, які шукають різноманітні текстові матеріали для навчання.

Цей ресурс дозволяє здобувачам освіти вибирати книги відповідно до жанру, теми та складності, що робить його корисним для розвитку мовних навичок. *ManyBooks* пропонує широкий спектр жанрів: від класики до наукової фантастики, що дозволяє розширювати лексичний запас і покращувати розуміння граматичних моделей мови через читання. Платформа також пропонує книги різними мовами, що дає можливість навчання іноземних мов на основі оригінальних матеріалів.

Переваги платформи включають зручний інтерфейс, можливість вибору текстів за жанром та складністю, а також доступ до широкої бібліотеки книг на безкоштовній основі. Окрім цього, завдяки різноманітним форматам книг, користувачі також можуть читати їх на різних носіях, що додає зручності в процесі навчання.

Необхідно також звернути увагу, що для використання в освітньому процесі *ManyBooks* оперує текстовою інформацією, яка допомагає здобувачам та викладачам створювати власні списки для навчання та вибирати книги, які найбільше відповідають інтересам і рівню знань тих хто навчається. Це особливо зручно для організації індивідуальних занять для вивчення мов.

Однією з функціональних особливостей цифрової платформи *ManyBooks* є розділ «Обговорення» (*ManyBooks Discuss*), що позиціонується як відкритий простір для комунікації між читачами й авторами. Його мета – створити інтерактивне середовище, де користувачі можуть ставити запитання, ділитися читачьким досвідом або відповідати на вже наявні обговорення. Такий підхід сприяє формуванню читачької спільноти та залученню до неформального діалогу навколо літературних текстів.

Аналіз вмісту обговорень засвідчує, що основна тематика запитань стосується пошуку книг за жанровими вподобаннями, обговорення рівня складності окремих творів, а також рекомендацій щодо читання. Наприклад, користувачі активно діляться побажаннями знайти на платформі наукову літературу, фантастику з романтичним сюжетом або книги з участю певних персонажів. Присутні й запитання щодо класичних творів та авторів та ін. Однак запитань, що безпосередньо стосуються формування мовних або мовленнєвих компетенцій, методик викладання іноземної мови чи освітнього потенціалу самих текстів, виявлено не було.

Загалом, розвідка свідчить про невикористаний потенціал *ManyBooks* як платформи для розвитку мовної освіти. З одного боку, функція обговорень може слугувати ефективним інструментом для набуття навичок читання з розумінням, аналізу тексту, а також мовленнєвої активності у письмовій формі. З іншого – її теперішня реалізація не орієнтована на педагогічну чи дидактичну взаємодію. Відтак доцільним виглядає розширення функціоналу обговорень, зокрема через інтеграцію освітніх запитань до текстів (наприклад: «Які граматичні особливості переважають у цьому творі?», «Які синонімічні ряди можна виділити у тексті загалом чи, наприклад, в описі природи?», «Які лексеми у тексті вживаються у переносному значенні?», «На які мовні моделі у певному тексті варто звернути увагу в процесі навчання іноземної мови?», «Чи легко сприймається певний твір під час читання іноземною мовою, у чому полягає складність?», «Які частини тексту були найбільш зрозумілими/складними

для вас і чому?» та ін.), а також створення окремих гілок для викладачів та здобувачів. Таким чином, функціонування цього розділу сприяє відкритості до комунікації, що створює сприятливі умови для її подальшої педагогічної адаптації та інтеграції у процес навчання іноземної мови засобами цифрових ресурсів.

Розглядаючи загалом платформу *ManyBooks* необхідно зазначити, наявність недоліків, до яких можна віднести відсутність функцій інтерактивних елементів, а також можливі обмеження в кількості книг на окремих мовах. Однак, навіть попри те, що платформа не позиціонує себе як освітній ресурс, її функціонал можна адаптувати до навчальних цілей, зокрема через включення методичних завдань, організацію дискусій, створення мовленнєвих ситуацій і практику рефлексивного письма. Таким чином, *ManyBooks* має усі передумови для того, щоб стати ефективним цифровим інструментом у навчанні іноземної мови за умов відповідного педагогічного супроводу та інтеграції в освітнє середовище.

Аналізуючи теоретичну складову впливу читання тексту на навчання потрібно зупинитися на тому, що читання дозволяє здобувачам поступово покращувати свої навички розуміння прочитаного, розширювати словниковий запас, вдосконалювати граматичні знання та формувати правильні мовні моделі. Досліджувані платформи пропонують текстовий матеріал, який відповідає реальному використанню мови, що є важливим для розвитку мовленнєвої компетенції.

Під час опрацювання наукових джерел встановлено, що раніше текст сприймався як матеріальна форма мовних моделей, і це пояснювало його ключову роль у вивченні іноземних мов. Він був своєрідним центром, навколо якого відбувалося заучування лексики, граматики, фрагментів текстів, а також здійснювався переклад та аналіз. Зараз роль тексту в освіті змінюється. Мотив до читання може бути ініційований через постановку проблемних запитань, на які можна відповісти лише через читання тексту, що стимулює розвиток мовленнєвої активності [1].

Використовуючи ці бібліотечні платформи, здобувачі мають можливість зіткнутися з реальними мовними взірцями, що допомагає їм не лише вивчати нові слова й вирази, але й краще розуміти їх вживання в контексті. Це створює можливості для розвитку навичок писемного мовлення через аналіз граматичних моделей і стилістичних особливостей текстів.

Таким чином, використання таких цифрових платформ як *StoryWeaver*, *Project Gutenberg* і *ManyBooks*, може значно покращити процес як вивчення, так і викладання іноземних мов. Ці ресурси надають широкий доступ до різноманітних текстів різного рівня складності, що дозволяє викладачам адаптувати навчальний матеріал під потреби здо-

бувачів освіти. *StoryWeaver* пропонує інтерактивні книги для дітей та початківців, що дає можливість поступово збільшувати рівень складності і одночасно розвивати навички читання, письма та перекладу. *Project Gutenberg* містить класичну літературу, що дає змогу здобувачам глибше зануритися в мовний контекст і розширити словниковий запас через текст оригіналу. *ManyBooks*, у свою чергу, надає доступ до великої кількості книг різних жанрів, що дозволяє студентам обирати тексти за інтересами, тим самим підвищуючи їх мотивацію до читання. Використання цих платформ сприяє розвитку мовних і мовленнєвих компетенцій. Читання на цих платформах дозволяє не тільки покращити володіння іноземною мовою, але й занурює здобувачів у нові культури, ідеї та філософії, що збагачує їх світосприйняття та сприяє особистісному розвитку.

Що стосується практичного впровадження, то ефективне використання цифрових платформ *StoryWeaver*, *Project Gutenberg* та *ManyBooks* у процесі формування мовних і мовленнєвих компетенцій передбачає системний і методично виважений підхід. Представимо загальні рекомендації спрямовані на інтеграцію цих ресурсів у різні форми навчальної діяльності здобувачів освіти:

1) *Добір і диференціація матеріалів*: під час відбору текстів необхідно враховувати рівень володіння здобувачами іноземною мовою; для початкових рівнів доцільно обирати короткі тексти з *StoryWeaver*, що мають ілюстративний супровід і спрощену лексику; для середнього й високого рівнів ефективними є автентичні тексти з *Project Gutenberg* та *ManyBooks*, які дозволяють розвивати навички читання, перекладу, аналізу та інтерпретації; рекомендується створювати добірки матеріалів за тематичними напрямками (культура, наука, подорожі, освіта), що відповідають програмним цілям освітнього компонента.

2) *Інтеграція платформ у навчальний процес*: використовувати ресурси платформ як частину домашнього та самостійного читання з подальшим аналізом на практичних заняттях; включати тексти в комплексні види мовленнєвої діяльності: читання → обговорення → переказ → творче письмо; залучати матеріали для підготовки проєктних робіт (наприклад, буктрейлери, електронні постери, презентації).

3) *Організація навчального процесу*: застосовувати парну та групову роботу: читання уривків, створення спільних резюме, обмін думками в малих групах; організовувати дискусійні клуби або «книжкові зустрічі» за матеріалами з *Project Gutenberg* чи *ManyBooks*; впроваджувати елементи змішаного навчання – поєднання офлайн-занять із роботою на платформах онлайн; використовувати ресурси для формування цифрової комунікаційної компетентності, залучаючи здобувачів до обговорень у форумах, блогах навчального призначення.

4) *Поточне оцінювання та рефлексія*: рекомендується створити електронне портфоліо читання, де здобувачі фіксують прочитані тексти, враження, нову лексику та граматику; застосовувати щоденники для самооцінювання динаміки мовного розвитку; використовувати інтерактивні інструменти оцінювання для перевірки розуміння прочитаного матеріалу; оцінювання повинно бути не лише результативним, а й процесуальним – враховувати активність, інтерес, креативність.

5) *Підготовка викладачів*: проводити методичні семінари щодо роботи з цими цифровими платформами для розвитку професійної компетентності педагогів; сприяти створенню спільноти практиків, де викладачі обмінюватимуться досвідом і дидактичними матеріалами.

Упровадження представлених методичних рекомендацій відкриває нові можливості для модернізації навчання іноземних мов у цифрову епоху. Застосування платформ *StoryWeaver*, *Project Gutenberg* та *ManyBooks* забезпечує перехід від традиційних форм роботи до інтерактивного, мотивувального та компетентісно орієнтованого підходу, що відповідає сучасним освітнім тенденціям.

3. ВИСНОВКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ПОДАЛЬШИХ ДОСЛІДЖЕНЬ

У результаті дослідження ми дійшли висновку, що цифрові платформи *StoryWeaver*, *Project*

Gutenberg та *ManyBooks* надають значні можливості для розвитку мовних і мовленнєвих компетенцій при навчанні іноземних мов. Вони сприяють розширенню словникового запасу, вдосконаленню граматичних навичок, розвитку читання та переказу, а також стимулюють креативне і критичне мислення. Використання цих платформ дозволяє здобувачам взаємодіяти з реальними текстами, що значно покращує їх розуміння культурного контексту та структури мови. Інтеграція таких платформ у навчальний процес має позитивний вплив на розвиток мовних і мовленнєвих компетенцій та надає нові можливості для вивчення іноземних мов в умовах цифровізації освіти.

Перспективи подальших досліджень пов'язані з реалізацією емпіричної складової щодо ефективності цифрових платформ у навчанні різних категорій здобувачів освіти (школярі, студенти). Доцільним є проведення порівняльного аналізу впливу використання кожної із досліджуваних платформ на формування певних мовних навичок, зокрема аудіювання та письма. Окрему увагу варто приділити створенню методичних рекомендацій для викладачів, щодо інтеграції платформ *StoryWeaver*, *Project Gutenberg* та *ManyBooks* у конкретні навчальні програми. Перспективним напрямом є також дослідження мотиваційного аспекту використання цифрових текстових ресурсів та їх впливу на навчання.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

- Горкун, М. (2001). Роль тексту і методи навчання англійській мові. *Наукові записки*, 19, 47–49.
- Волкова, І. В. (2005). Мовна й мовленнєва компетенції в психолінгвістичній проекції на методику навчання мови. *Вісник Запорізького національного університету. Філологічні науки*, 2, 10–18. <https://files.znu.edu.ua/files/Fakhovivydannya/vznu/filologichni/vestfil2005n2.pdf#page=10>
- Коробова, Ю. & Лимарь, О. (2024). *Онлайн-ресурси для самостійної роботи з читання англійською мовою як засіб формування соціально-емоційної компетентності учнів*. Соціально-гуманітарні аспекти розвитку сучасного суспільства: матеріали одинадцятої Всеукр. наук. конф. студентів, аспірантів, викладачів та співробітників, 25–26 квітня, Суми, 112–116.
- Павловська, Л. І. (2020). Види й цілі читання в процесі вивчення німецької мови в немовних вищих навчальних закладах. *Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського. Серія: Філологія. Соціальні комунікації*, 31(70), №3(1), 161–165. <https://doi.org/10.32838/2663-6069/2020.3-1/29>
- Хома, Ю. В., & Шелудченко, С. Б. (2024). Онлайн ресурси при навчанні англійської мови як засіб реалізації наскрізних компетентностей в НУШ. *Академічні студії. Серія «Педагогіка»*, 4, 198–203. DOI: <https://doi.org/10.52726/as.pedagogy/2024.4.28>
- Черненко, А. В. (2019). Цифрові технології у процесі навчання майбутніх учителів іноземних мов. *Збірник наукових праць «Педагогіка та психологія»*, 61, 193–200. <http://doi.org/10.34142/2312-2471.2019.61.20>
- Cui, L. (2020). Study on learning strategies of English language based on multimedia computer-aided. *Journal of Physics: Conference Series. Information Technology*, 1533, 022065. <https://doi.org/10.1088/1742-6596/1533/2/022065>
- Eun-Young, C., & Younghee Cheri, L. (2022). Children's picture books as a source of L2 literacy curriculum: A preliminary corpus-based study. *Korean Journal of English Language and Linguistics*, 22, 797–820. <https://doi.org/10.15738/kjell.22.202208.797>
- Ling, L., & Ruizhen, Z. (2020). Optimization of oral English teaching system based on computer-aided technology. *Computer-Aided Design and Applications*, 18(S2), 147–157. <https://doi.org/10.14733/cadaps.2021.S2.147-157>
- ManyBooks*. URL: <https://manybooks.net/>
- Reiber-Kuijpers, M., Kral, M., & Meijer, P. (2021). Digital reading in a second or foreign language: A systematic literature review. *Computers & Education*, 163, 104115. <https://doi.org/10.1016/j.compedu.2020.104115>
- Ong, C., & Aryadoust, V. (2023). A review of digital storytelling in language learning in children: Methods, design and reliability. *Research and Practice in Technology Enhanced Learning*, 18, 011. <https://doi.org/10.58459/rptel.2023.18011>

13. *Project Gutenberg*. URL: <https://www.gutenberg.org/about/>
14. Saqib, A., & Nianmin, Y. (2019). Big data analytics, text mining and modern English language. *Journal of Grid Computing*, 17(2), 357–366. <https://doi.org/10.1007/s10723-018-9452-4>
15. *StoryWeaver*. URL: <https://storyweaver.org.in/en/>

Стаття надійшла до редакції 30.06.2025

Стаття рекомендована до друку 16.10.2025

Опубліковано 30.12.2025

Svitlana Sheludchenko – Candidate of Philological Sciences, Associate Professor at the Conversational English Department, Lesya Ukrainka Volyn National University, e-mail: sheludchenko@vnu.edu.ua ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-5998-1531> GOOGLE SCHOLAR: <https://scholar.google.com/citations?user=1xKQVH4K5xcC&hl=uk&authuser=1>; RESEARCH GATE: <https://www.researchgate.net/scientific-contributions/Svitlana-Sheludchenko-2239150619>

Anna Mariia Karaim – Student at the Faculty of Foreign Philology, Lesya Ukrainka Volyn National University, e-mail: karaim.annamariia2024@vnu.edu.ua ORCID: <https://orcid.org/0009-0003-1593-5060>; GOOGLE SCHOLAR: <https://scholar.google.com/citations?hl=uk&user=qqVqvEsAAAAJ>; RESEARCH GATE: <https://www.researchgate.net/profile/Anna-Mariia-Karaim>

DEVELOPING LANGUAGE AND COMMUNICATION SKILLS IN FOREIGN LANGUAGE LEARNING VIA DIGITAL RESOURCES FOR READING (A STUDY OF STORYWEAVER, PROJECT GUTENBERG, MANYBOOKS)

Relevance. The article explores the potential of the digital platforms, namely *StoryWeaver*, *Project Gutenberg* and *ManyBooks*, as tools for the formation and development of linguistic and communicative competencies in the process of foreign language learning. In the context of the digitalization in the sphere of education, online resources that provide free access to a variety of original language reading texts are gaining increasing popularity. These platforms contain a large number of textual materials that represent various genres, levels of complexity, and topics. The platforms contribute to their effective adaptation to the needs of learners with different levels of language proficiency. *The purpose* of the study is to analyze the potential of the digital reading resources *StoryWeaver*, *Project Gutenberg*, and *ManyBooks* in developing linguistic and communicative competences in foreign language learning.

Research results. In the course of the research, the possibilities of using these resources as a didactic tool that promotes the expansion of vocabulary, the improvement of grammatical skills, the enhancement of reading and translation abilities, as well as the development of critical and creative thinking, were analyzed. The authors emphasize the importance of working with original texts as such materials allow students to better immerse themselves in the linguistic and communicative environment, understand cultural contexts, and the peculiarities of foreign language discourse. The involvement of digital platforms in the educational process also stimulates motivation for independent learning, increases the level of engagement of learners, and contributes to the formation of self-regulated learning skills.

Particular attention has been paid to the integration of these online resources into the learning process as an element of modern pedagogical strategy. The study demonstrates the examples of how to work with the texts that educators can use to develop various components of language competence. The advantages and challenges associated with the use of the digital resources under investigation in the field of education and pedagogy are also analyzed. It is *concluded* that the platforms (*StoryWeaver*, *Project Gutenberg* and *ManyBooks*) are effective tools for improving the quality of linguistic and communicative training, contribute to the creation of a more flexible and inclusive educational environment, and open up new perspectives for foreign language learning in the digital era.

Key words: *digital resources, education, foreign languages, linguistic and communicative competencies, ManyBooks. Project Gutenberg, reading, StoryWeaver.*

REFERENCES

1. Horkun, M. (2001). Rol tekstu i metody navchannia anhliis'kii movi [The role of text and methods of English language teaching]. *Naukovi Zapysky*, 19, 47–49. (in Ukrainian)
2. Volkova, I. V. (2005). Movna y movlenieva kompetentsii v psyholinhvistychnii proektsii na metodyku navchannia movy [Linguistic and speech competences in the psycholinguistic projection on language teaching methodology]. *Visnyk Zaporizkoho Natsionalnoho Universytetu. Filologichni Nauky*, 2, 10–18. <https://files.znu.edu.ua/files/Fakhovivdydannya/vznu/filologichni/vestfil2005n2.pdf#page=10> (in Ukrainian)
3. Korobova, Yu., & Lymar, O. (2024). *Onlain-resursy dlia samostiinoi roboty z chytannia anhliiskoi movy yak zasib formuvannia sotsialno-emotsiinoi kompetentnosti uchniv* [Online resources for independent English reading as a tool for developing students' social-emotional competence]. In *Sotsialno-humanitarni aspekty rozvytku suchasnoho suspilstva: Materialy XI Vseukr. nauk. konf. studentiv, aspirantiv, vykladachiv ta spivrobotnykiv* (Sumi, April 25–26, 2024) (pp. 112–116). (in Ukrainian)

4. Pavlovska, L. I. (2020). Vydy i tsili chytannia v protsesi vyvchennia nimetskoi movy v nemovnykh vyshchykh navchalnykh zakladakh [Types and purposes of reading in learning German in non-linguistic higher education institutions]. *Vcheni Zapysky TNU imeni V. I. Vernadskoho. Serii: Filolohiia. Sotsialni komunikatsii*, 31(70), №3(1), 161–165. <https://doi.org/10.32838/2663-6069/2020.3-1/29> (in Ukrainian)
5. Khoma, Yu. V., & Sheludchenko, S. B. (2024). Onlain-resursy pry navchanni anhliiskoi movy yak zasib realizatsii naskriznykh kompetentnosti v NUSH [Online resources in English language teaching as a tool for implementing cross-cutting competencies in NUS]. *Akademichni studii. Serii: «Pedahohika»*, 4, 198–203. <https://doi.org/10.52726/as.pedagogy/2024.4.28> (in Ukrainian)
6. Chernenko, A. V. (2019). Tsyfrovii tekhnolohii u protsesi navchannia maibutnikh uchyteliv inozemnykh mov [Digital technologies in the training of future foreign language teachers]. *Pedahohika ta psykholohiia*, 61, 193–200. <http://doi.org/10.34142/2312-2471.2019.61.20> (in Ukrainian)
7. Cui, L. (2020). Study on learning strategies of English language based on multimedia computer-aided. *Journal of Physics: Conference Series. Information Technology*, 1533, 022065. <https://doi.org/10.1088/1742-6596/1533/2/022065>
8. Eun-Young, C., & Younghee Cheri, L. (2022). Children's picture books as a source of L2 literacy curriculum: A preliminary corpus-based study. *Korean Journal of English Language and Linguistics*, 22, 797–820. <https://doi.org/10.15738/kjell.22.202208.797>
9. Ling, L., & Ruizhen, Z. (2020). Optimization of oral English teaching system based on computer-aided technology. *Computer-Aided Design and Applications*, 18(S2), 147–157. <https://doi.org/10.14733/cadaps.2021.S2.147-157>
10. ManyBooks. (n.d.). <https://manybooks.net/>
11. Reiber-Kuijpers, M., Kral, M., & Meijer, P. (2021). Digital reading in a second or foreign language: A systematic literature review. *Computers & Education*, 163, 104115. <https://doi.org/10.1016/j.compedu.2020.104115>
12. Ong, C., & Aryadoust, V. (2023). A review of digital storytelling in language learning in children: Methods, design and reliability. *Research and Practice in Technology Enhanced Learning*, 18, 011. <https://doi.org/10.58459/rptel.2023.18011>
13. Project Gutenberg. (n.d.). <https://www.gutenberg.org/about/>
14. Saqib, A., & Nianmin, Y. (2019). Big data analytics, text mining and modern English language. *Journal of Grid Computing*, 17(2), 357–366. <https://doi.org/10.1007/s10723-018-9452-4>
15. StoryWeaver. (n.d.). <https://storyweaver.org.in/en/>

The article was received by the editors 30.06.2025

The article is recommended for printing 16.10.2025

Published 30.12.2025